

027.1

1976 NOV 7

244

A nemzetiségi könyvtárakkal kapcsolatos új feladat megismerése végett kerestem fel a Gorkij Könyvtári szétnézve közben a növekedés, fejlődés új jelei között.

Salve!

ez az üdvözlés a kőpadló mozaikján fogadja a látogatót, aki máris otthonosan érzi magát. Otthon az európai kultúra hajlékában, ebben a fordított Babelben, ahol a nyelvek sokfélesége nem választ el, hanem összeköti.

— Hat lakást vettem az utóbbi tíz évben — mondja Sándor László igazgató, miközben a vendéglátó házigazda büszkeségével kalauzsol. — Hat lakást, egy szobóműhelyt, egy garázst, két pinceraktárt a duplum példányok számára: növeksznünk.

Csaknem tízezer

olvasó fordult meg az elmúlt évben a könyvtárban, ahol 220 000 könyv várja a láto-

A stúdióban 25 nyelven tanulhat, gyakorolhat bárki

gatókat; az újság- és folyóiratállomány 16 nyelven olvasható, az audiovizuális stúdióban pedig 25 nyelvet tanulhat, illetve gyakorolhat bárki, ha beül a 10 fülke egyikébe, és fejére illeszti a fülhallgatót.

Az orosz nyelvű szépirodalomnak alapkönyvtára a Gorkij, de ugyanúgy alapkönyvtára általában az idegen nyelvű szépirodalomnak. Állományának 55 százaléka orosz nyelvű anyag, de fő gyűjtőkörébe 16 nyelv tartozik, a világnyelveken kívül a szomszédos szocialista országok nyelve, és a többi, nagyobb európai országoké. A fő gyűjtőkörön kívül azonban a könyvtár igyekszik legalább 150 kötetes állományt biztosítani valamennyi európai, és más földrészek legelterjedtebb

Sok nyelv hazája — könyvek otthona

(arab, kínai, japán, hindi stb.) nyelvein írott művekből is. Ez utóbbiaknál a beszerzés csere, illetve ajándékozás útján történik.

Az audiovizuális stúdiót évente már mintegy ezer személy használja, tanulók éppúgy, mint nyelvtudásukat szinten tartani kívánó felnőttek. Kotta- és hanglezgyűjteményével pedig a zenekedvelőket várja a Gorkij fasorban elhelyezett Zeneműtár. (Onnan, a Gorkij fasorból indult maga a könyvtár is, a Magyar—Szovjet Társaság egykori kis könyvtára volt a bölcső, ez egyesült a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár orosz nyelvű részlegével és a Horizont Külkereskedelmi Vállalat könyvtárával, ebből a fúzióból született 21 évvel ezelőtt a Gorkij Könyvtár.)

Huszonég éves,

legszebb ifjúkorát éli, és máris „anyasz-repét” kapott. 1973 óta gyűjti a német, szlovák, szerb-hórvát és román nyelven megjelenő könyvek címét a szocialista országok könyvészeti és kulturális lapjaiból, s ezeket továbbítja az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtár-tudományi és Módszertani Központjának, amely Mód-

a nemzetiségi iskolák könyvtárai is.

A hazánk nemzetiségek lakta vidékein működő közösségi könyvtárak nagy utat tettek meg e rövid pár év során; sok olvasót nyertek meg (olyanokat is, akik egyáltalában nem olvastak, mert nem tudtak eléggé magyarul); és sokakat vezettek vissza írott anyanyelvi kultúrájukhoz, pontosabban a kétnyelvűséghez (akik családi körben anyanyelvükön beszéltek, de olvasni már csak magyarul tudtak.) A fejlődő nemzetiségi könyvtárak hazánk szocialista nemzetiségi politikájának ékesen szóló, szép jelképei.

Ez a munka sok figyelmet és körültekintést kíván, mert nem minden országban regisztrálja a könyvtermést olyan periodika, mint nálunk a Könyvvilág. (Romániában pl. nemrég szűnt meg az ilyen típusú lap.) Olykor valósággal ki kell nyomozni az

ként megjelenteti Világirodalmi Híradó c. százlapos kiadványát, mely bibliográfiával kiegészítve számol be a külföldi folyóiratok szemlézése átján nyert értesülésekről, hogy segítséget adjon kutatóknak, kutatóintézeteknek, könyvkiadóknak, kulturális irányító szervezeteknek.

Halhatatlan halottak

élő hangja szól abban a szobában, ahová látogatásom végén érkezem. Ebben a lemezmauzóleumban jeles emberek (írók, művészek, színészek, politikusok), hangját őrzik, s köszönzik is, ha filmek, szízművek, tv-játékok rendezése során szükség van rá. A gyűjteményt nagy gondnal gyarapítják.

Csaknem tízezer olvasó az elmúlt évben

— Néha kalózkodunk is az éterben, s magnóra vesszük a rádióból kifogott hangot — mondják a kísérteties gyűjtemény lelkes gyarapítói. Talán azért olyan borzongató a halottak hangját

Az audiovizuális stúdiót mintegy ezer személy használja évente (Fotó: Petrovics)

szertani Útmutató a nemzetiségi könyvtárak ellátásához c. kiadványsorozatában teszi őket közzé.

A nemzetiségi könyvtárak

e kiadvány alapján gyarapítják állományukat, szintűg

új művek megjelenését, mégpedig sietve, mert a sikeres könyv hamar elfogy.

A könyvtár,

mint szellemi műhely eddigi bibliográfiai tevékenysége mellé legutóbb még egy feladatot vállalt: negyedéven-

hallani, mert szokatlan, mert a technika új vívmánya. De ha a kötetekbe költözött gondolat él, miért ne élhetne a hang is? Miért ne mondhatná a költő saját nyelvén a maga versét?

BOZÓKY ÉVA